

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 2. september 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Julie Heidi Sørensen
Sagsnr.: 2022-0030-7852
Dok.: 2544020

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1154 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1154 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. juli 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DD).

Mattias Tesfaye

/

Thomas Jørn Rasmussen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1154 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren som opfølgning på samrådet den 28. juni 2022 om forkyndelsesfejl i en voldtægtssag og i forlængelse af svar på REU alm. del – spørgsmål nr. 956, præcisere antallet af og indholdet af de sager, hvor der er sket forkyndelsesfejl, herunder om undtagelsesmuligheden i forhold til omgørelsesfristen i de tilfælde, hvor den sigtedes forhold har forhindret rettidig forkyndelse, har fundet anvendelse?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil jeg kan henholde mig:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen anmodet Statsadvokaterne i København og Viborg om at beskrive sagernes omstændigheder nærmere.

1. Statsadvokaten i København har bl.a. oplyst, at der i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 956 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg er nævnt to sager fra Statsadvokaten i København – dels en voldtægtssag fra 2016, dels den voldtægtssag fra 2021, der gav anledning til samrådet den 28. juni 2022. I samrådstalen oplyste justitsministeren desuden, at Statsadvokaten i København var blevet gjort opmærksom på yderligere en sag, som ikke er nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 956.

1.1. Voldtægtssagen fra 2016 hidrører fra før ændringen af forkyndelsesreglerne den 1. juli 2021. Politiet skulle derfor efter de dagældende regler forkynde omgørelsen, hvilket politiet imidlertid ikke nåede at gøre rettidigt.

Det fremgår af statsadvokaturens journalsystem, at Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi den 4. oktober 2016 traf afgørelse om at opgive sigtelsen mod sagens person for at have begået voldtægt den 19. juni 2016 på Menstrup Kro. Ved afgørelse af 1. december 2016 traf Statsadvokaten i København afgørelse om, at der skulle rejses tiltale mod den pågældende. På grund af en beklagelig ekspeditionsfejl lykkedes det ikke for politiet at få forkyndt omgørelsesbeslutningen rettidigt, og derfor blev der ikke afholdt hovedforhandling i sagen. Politikredsen har beklaget fejlen over for den forurettedes bistandsadvokat.

1.2. I voldtægtssagen fra 2021, der gav anledning til samrådet den 28. juni 2022, traf Nordsjællands Politi den 30. juli 2021 afgørelse om at opgive påtalen mod sagens person for den 6. juni 2021 at have begået voldtægt i klitterne ved Hornbæk Havn.

Ved afgørelse af 16. september 2021 omgjorde Statsadvokaten i København politikredsens afgørelse og besluttede, at politiet skulle rejse tiltale mod den pågældende.

Efter retsplejelovens § 724, stk. 2, kan strafforfølgning mod den, der har været sigtet, kun fortsættes efter den overordnede anklagemyndigheds bestemmelse, hvis afgørelsen er meddelt den pågældende med Digital Post eller med anbefalet brev inden 2 måneder fra afgørelsens dato, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse.

I den pågældende sag skete der en menneskelig fejl, som desværre førte til, at sagens ene part ikke – i tide – blev underrettet om, at Statsadvokaten vurderede, at der var grundlag for at rejse tiltale i sagen, og at den pågældende derfor skulle møde i retten.

Under kortlægning af forløbet viste det sig, at det af den medarbejder, der behandlede sagen, blev lagt til grund, at vedkommende ikke kunne modtage Digital Post. Derefter blev der efter sædvanlig praksis udarbejdet et anbefalet brev adresseret til sagens person, men det blev ikke anført, at vedkommende boede ”C/O” på adressen. Da brevet kom retur til Statsadvokaten den 23. september 2021 påstemplet ”ubekendt på adressen”, fandt man desværre ikke anledning til på ny at undersøge den pågældendes adresseforhold, hvorfor omgørelsen ikke blev meddelt for sagens person inden fristens udløb.

Fejlen blev opdaget i november 2021, hvor forsvareren i sagen nedlagde påstand om, at straffesagen skulle afvises, da omgørelsesfristen var overskredet, hvilket Statsadvokaten måtte tilslutte sig.

Der har – som det fremgår – været tale om flere ekspeditionsfejl i forbindelse med behandlingen af sagen hos Statsadvokaten i København, hvilket Statsadvokaten efterfølgende meget har beklaget over for den forurettede i sagen gennem dennes bistandsadvokat.

Statsadvokaten har – som det fremgår af svaret på spørgsmål 956 – efterfølgende indskærpet og præciseret de skriftlige retningslinjer for behandlingen af sager, hvor der skal meddeles en omgørelse for en person, der har været sigtet, jf. retsplejelovens § 724, stk. 2. Statsadvokaten har endvidere indført en regel om, at der foretages kvalitetskontrol af alle omgørelsessager, således at proceduren kontrolleres af en faglig ansvarlig medarbejder, så der altid er to sæt øjne på alle omgørelsessager.

Det bemærkes, at der i denne sag ikke var tale om, at den sigtedes forhold havde forhindret rettidig meddelelse, idet det alene

beroede på fejl hos Statsadvokaten, at der ikke skete rettidig meddelelse via Digital Post eller anbefalet brev.

1.3. For så vidt angår sagen, som ikke er nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 956 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, kan Statsadvokaten i København oplyse, at Københavns Vestegns Politi den 28. april 2021 traf afgørelse om at opgive påtalen mod sagens person for den 10. oktober 2016 at have begået bedrageri.

Ved afgørelse af 25. juni 2021 omgjorde Statsadvokaten i København politikredsens afgørelse og besluttede, at politiet skulle rejse tiltale mod den pågældende.

Efter de dagældende regler – hvor der endnu ikke var indført mulighed for at meddele omgørelser med Digital Post – skulle en omgørelse forkyndes for den sigtede ved politiets foranstaltning, og derfor blev politikredsen anmodet om at forkynde afgørelsen. I forkyndelsesansøgningen blev det ved en fejl anført, at omgørelsesfristen var den 28. juni 2021, selvom den rettelig var den 26. juni 2021.

Det fremgår af sagen, at politiet forgæves havde forsøgt at forkynde for sigtede allerede den 26. og igen den 27. juni 2021. Forkyndelsen fandt sted den 28. juni 2021 kl. 06.43 på den sigtedes bopæl.

Det var statsadvokaturens opfattelse, at den manglende forkyndelse inden for fristen beroede på sigtedes forhold, og at omgørelsen således stod ved magt. Dette synspunkt fik statsadvokaturen imidlertid ikke medhold i af retten, som ved kendelse af 12. januar 2022 afviste sagen, fordi omgørelsesfristen var overskredet.

2. Statsadvokaten i Viborg har oplyst, at der i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 956 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg er nævnt to sager fra Statsadvokaten i Viborg. Det drejer sig om dels en sag vedrørende dokumentfalsk, dels en bedragerisag – begge fra 2021.

2.1. For så vidt angår sagen om overtrædelse af bl.a. straffelovens § 171 om dokumentfalsk har Statsadvokaten oplyst, at politikredsen i november 2021 opgav påtale efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2. Sagen omhandlede en anmeldelse indgivet af to udenlandske arbejdstagere, der anmeldte arbejdsgiveren – et anpartsselskab – for at have gjort brug af en falsk ansættelseskontrakt og på den baggrund udbetalt for lidt i løn. Afgørelsen blev påklaget rettidigt, og kredsens indstilling til statsadvokaten, at efterforskningen af sagen skulle genoptages.

Statsadvokaten tiltrådte denne afgørelse, hvilket anmelderen blev orienteret om ved brev af 22. december 2021. Ved en beklagelig personlig fejl ved Statsadvokaten blev der ikke samtidig sendt eller forkyndt en omgørelse til det sigtede anpartsselskab. Anmelderen i sagen er orienteret om fejlen ved brev af 24. maj 2022.

2.2. I sagen vedrørende overtrædelse af straffelovens § 279 om bedrageri opgav politikredsen i september 2021 påtale efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2. Sagen omhandlede en anmeldelse om bedrageri i forbindelse med samhandel på DBA. Anmelderen anmeldte, at hun ikke havde modtaget betaling for en lampe sendt til mistænkte. Afgørelsen blev påklaget rettidigt til Statsadvokaten.

Statsadvokaten besluttede ved afgørelse af 4. november 2021, at efterforskningen af sagen skulle fortsætte, hvorefter politikredsen skulle træffe afgørelse på ny.

Ved en beklagelig personlig fejl ved Statsadvokaten blev sagen afgjort som beslutning om at fortsætte efterforskningen, hvilket ikke kræver meddelelse til den mistænkte, og omgørelsen blev derfor hverken sendt til eller forkyndt for den sigtede i sagen.

Anmelderen i sagen blev orienteret om fejlen ved brev af 3. december 2021.

2.3. De to fejlsager har ført til, at såvel de administrative medarbejdere og den ansvarlige senioranklager på området har skærpet fokus på, om en omgørelse kræver, at afgørelsen meddeles til den mistænkte eller sigtede i sagen.

3. Rigsadvokaten kan endelig oplyse, at Rigsadvokaten er bekendt med flere trykte afgørelser, hvor undtagelsesbestemmelsen i retsplejelovens § 724, stk. 2, er blevet påberåbt, som eksempelvis Tfk2011.569V, Tfk2013.906/2 og UfR2020.2126V. Disse eksempler er dog alle fra før ændringen af forkyndelsesreglerne, der trådte i kraft den 1. juli 2021.

Rigsadvokaten skal desuden bemærke, at såfremt sigtedes forhold forhindrer meddelelse, vil dette ikke kunne påregnes politi eller anklagemyndighed som en fejl.”